

Հետազոտության կառուցվածքը և բովանդակային բաղադրիչները

1. Նախաբան
2. Գրականության ակնարկ
3. Գործնական համատեքստ
4. Հետազոտության ընթացքը
5. Տվյալների մշակում և վերլուծություն
6. Ամփոփում
7. Օգտագործված գրականություն

1. Նախաբան

«Կրթությունն ամենահզոր զենքն է, որը դու կարող ես օգտագործել
աշխարհը փոխելու համար»:

Նեղսոն Մանդելա

Նորարար մանկավարժական տեխնոլոգիաները փոխկապակցված են և կազմում են որոշակի դիդակտիկ համակարգ, որն ուղղված է այնպիսի արժեքների խթանմանը, ինչպիսիք են ազնվությունը, բարեգործությունը, փոխօգնությունը և յուրաքանչյուր աշակերտի կրթական կարիքների ապահովումը իր անհատական հատկանիշներին համապատասխան:

Յուրաքանչյուր ուսուցիչ գոնե մեկ անգամ իրեն տվել է այն հարցը, թե ինչու է աշակերտի մոտ դպրոց հաճախելուն զուգընթաց անկում ապրում սովորելու ցանկությունը: Բոլոր երեխաները դպրոց գնալիս ունենում են սովորելու ցանկություն, ինչու երեխան, որը գենետիկորեն նախատրամադրված է սովորելուն, ժամանակի ընթացքում դասը նրա համար դառնում է դժվար ու ձանձրալի:

Մեր կրթական համակարգը հայտնվել է մի փուլում, որտեղ ազգային առանձնահատկությունների և կրթական մարտահրավերների համադրմամբ ստեղծվում է մի կրթական միջավայր, որտեղ մանկավարժական տեխնոլոգիաները ուղղված են ոչ թե դեպի գիտելիքի գերակայություն, այլ մասնագետների պատրաստման անհատական ստեղծագործական ձևեր ու նշանակություններ:

Ժամանակակից դպրոցի հիմնարար գաղափարը երեխայի անհատականության զարգացումն է կրթության արդյունավետ տեխնիկայի և մեթոդների որոնման միջոցով: Հիմնական խնդիրը երեխաների ինքնազարգացման դրական մոտիվացիայի ձևավորումն է, մտավոր, ստեղծագործական ունակությունների կատարելագործումը: Այլ կերպ ասած, դպրոցը ոչ թե ապագա մեծահասակների պատրաստման վայր է, այլ այն վայրը, որտեղ երեխային սովորեցնում են ապրել շրջապատող աշխարհում, աշխատել այլ մարդկանց հետ և, ի թիվս այլ բաների, ինքնուրույն ձեռք բերել անհրաժեշտ գիտելիքներ:

Միշտ ինձ տանջել է այն հարցը, թե ինչու ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտները չեն մոտիվացվում իրենցից լավ սովորող դասընկերներով: Փորձել եմ տարբեր ձևերով ներգրավել դասապրոցեստում, բայց էական փոփոխություն չեմ նկատել: Կախված թեմայից լինում են դրական փոխություններ, բայց կարճ ժամանակով: Եվ հետագոտական դաս կատարելու նպատակով որոշեցի համագործակցային մեթոդի միջոցով ներգրավել ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտներին:

Իմ նպատակն է համագործակցային մեթոդի միջոցով խթանել ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտների մասնակցությունը դասապրոցեստում: Եվ ենթադրում եմ ստանալ ամենաշոշափելի դրական արդյունքը ուսուցման գործընթացում հետևյալ խնդիրները պարզելու միջոցով

- Ներգրավվածության պակաս
- Մոտիվացիա
- Ուշադրության բացակայություն
- Առաջադիմության ցածր մակարդակ

1. Գրականության ակնարկ

Համագործակցային ուսուցումը ուսուցման կրթական մոտեցում է, որը ներառում է ուսանողների խմբեր, որոնք միասին աշխատում են խնդրի լուծման, առաջադրանքի կատարման կամ արտադրանքի ստեղծման համար: Ըստ Գերլախի, «Համատեղ ուսուցումը հիմնված է այն գաղափարի վրա, որ սովորելը սոցիալական գործողություն է, որի ընթացքում մասնակիցները խոսում են միմյանց հետ (Գերլախ, 1994): Խոսքի միջոցով է տեղի ունենում ուսուցումը:

Սովորելը ակտիվ գործընթաց է, որի միջոցով աշակերտները յուրացնում են

տեղեկատվությունը և այդ նոր գիտելիքները կապում նախորդ գիտելիքների հետ:

Սովորելը պահանջում է մարտահրավեր, որը դուռ է բացում սովորողի համար 'ակտիվորեն ներգրավելու իր հասակակիցներին մշակելու և սինթեզելու տեղեկատվությունը, այլ ոչ թե պարզապես անգիր անելու և հետադարձելու այն: Սովորողները շահում են, երբ ենթարկվում են տարբեր մարդկանց տեսակետների: Սովորելը ծաղկում է սոցիալական միջավայրում, որտեղ տեղի է ունենում սովորողների միջև զրույց: Այս ինտելեկտուալ մարմնամարզության ընթացքում սովորողը դիսկուրսին համապատասխան ստեղծում է իմաստ:

Համագործակցային ուսուցման միջավայրում սովորողները մարտահրավեր են նետում ինչպես սոցիալական, այնպես էլ զգացմունքային, երբ լսում են տարբեր հեռանկարներ, որտեղ պահանջվում է արտահայտել և պաշտպանել իրենց գաղափարները: Դրանով սովորողները սկսում են ստեղծել իրենց յուրահատուկ հայեցակարգային շրջանակները և չհենվել միայն փորձագետի կամ տեքստի տվյալների վրա: Այսպիսով, համատեղ ուսուցման պայմաններում սովորողները հնարավորություն ունեն զրուցել հասակակիցների հետ, ներկայացնել և պաշտպանել գաղափարներ, փոխանակել բազմազան համոզմունքներ, կասկածի տակ դնել այլ հայեցակարգային շրջանակներ և ակտիվորեն ներգրավվել:

Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիան ի հայտ է եկել որպես դասարան-դասավանդական համակարգի այլընտրանք: Դրա հեղինակները մեկ գործընթացում համատեղել են երեք գաղափար. թիմային ուսուցում, գործընկերների ուսումնասիրություն, փոքր խմբերի ուսուցում. սա կոչվել է մեկ տերմինով համատեղ ուսուցում: Համագործակցաբար սովորելիս կրթական գործընթացի վրա ազդող հիմնական ուժը դարձել է կոլեկտիվի, ուսումնական խմբի ազդեցությունը, ինչը գործնականում անհնար է ավանդական ուսուցման դեպքում:

Այս մանկավարժական տեխնոլոգիան համարվում է ամենաարդյունավետներից մեկը և ոչ միշտ է տալիս սպասված արդյունքը, հաճախ անկանխատեսելի:

Երբեմն ընթերցողի համար դժվար է լինում օգնություն ցուցաբերել դասարանի յուրաքանչյուր կոնկրետ ուսանողի: Համագործակցային ուսուցումը լուծում է այս խնդիրը: Փոքր խմբերում աշխատող աշակերտները սովորում են օգնել միմյանց և պատասխանատվություն կրել յուրաքանչյուրի հաջողության համար: Համագործակցության մեջ սովորելու նպատակը յուրաքանչյուր աշակերտի կողմից իր անհատական զարգացման բնութագրերին համապատասխան մակարդակով գիտելիքների, հմտությունների և կարողությունների ձեռքբերումն է: Շատ կարևոր է սոցիալականացման ազդեցությունը, հաղորդակցման

հմտությունների ձևավորումը:

Լավ աշակերտները կարող են իմաստ ստեղծել պասիվ մեթոդներից, իսկ թույլ աշակերտները ոչ: Երկու տեսակի աշակերտներն էլ բարելավում են իրենց ուսումը, երբ նրանցից պահանջվում է օգտագործել դրանք:

Ըստ էության, շատ աշակերտներ չեն սովորել, թե ինչպես պահպանել և կիրառել գիտելիքները:

Բարեբախտաբար, ընթացիկ հետազոտությունը հետաքրքիր պատկերացումներ է տալիս ուղեղի ավելի բարձր մակարդակներում սովորելու կարողության մասին, երբ օգտագործվում են արդյունավետ ուսուցման ռազմավարություններ:

Սովորելու մոտիվացիան հաջողության բանալին է դալրոցում:

Ու ս ու ց ի չ

2. Գործնական համատեքստ

Հետազոտությունը անց էմ կացրել «Ապագայի Հովսեփ Կիրակոսյանի անվան միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի 5-րդ դասարանում: Այդ դասարանում սովորում են 25 աշակերտներ 14 աղջիկ և 11 տղա:

Դասարանում կան ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտներ, և ենթադրում էմ համագործակցային մեթոդով ներգրավել նրանց դասապրոցեստում :

Ուսումնասիրելով վերը նշված գրականությունը՝ եկա այն եզրահանգմանը , որ աշակերտներին դասապրեցեստում ազատություն տալը կհանգեցնի համագործակցային աշխատանքի բարելավմանը:Այս հետազոտության ընթացքում իմ ուշադրության կենտրոնում եղել են ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտները, որոնք ունեն ուշադրության

բացակայություն , առաջադիմության ցածր մակարդակ: Ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտներին դասին ներգրավելու համար կան տարբեր մեթոդներ, դրանցից են դասի պարզեցումը փոքր հատվածներով տնային աշխատանքի հանձնարարումը, որոշ բառերի սովորելը, պարզ հարցերի կազմելը, հարցերին պատասխանելը: Դասարանում գրատախտակին որևէ մեթոդով աշխատանք կատարելիս ընդգրկում եմ նրանց (ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտներ), որպեսզի մոտիվացնեմ, բարձրացնեմ հետաքրքրությունը դասի նկատմամբ և ձևավորեմ պատասխանատվություն յուրաքանչյուր առաջադրանք կատարելու ժամանակ: Յուրաքանչյուր աշխատանք կատարելուց հետո, անկախ առաջադրանքի բարդությունից, աշակերտներին խրախուսում եմ: Այս մեթոդները հաշվի առնելով ես լինելու եմ ներգրավված այս գործընթացում և ունենալու եմ փորձագետ և դիտարկողներ: Նրանք կլինեն ներկա իմ հետազոտական 2 դասերի ընթացքում և կարձանագրեն փաստեր, որոնք կլինեն իրական: Փորձագետի և դիտարկողների արձանագրած տվյալները կկցվեն հետազոտական աշխատանքին: Նախքան հետազոտական դասը կատարել եմ հայտորոշում բանավոր հարցման միջոցով և ստացել եմ դրական պատասխան աշակերտներից :Նշեմ , որ նրանց մեջ էին նաև ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտները: Նախ ներկայացնեմ առաջին հայտորոշիչ թեստի տվյալները, որի հիման վրա կազմել եմ աղյուսակ:

Աշակերտներ	Կցանկանաք կատարել հետազոտական աշխատանք	Չեմ ցանկանա	Հետաքրքրիչ չէ
N1	X		
N2	X		
N3			X
N4	X		
N5	X		
N6	X		
N7	X		
N8	X		
N9	X		
N10			X
N11	X		
N12	X		

N13	X		
N14			X
N15	X		
N16			X
N17	X		
N18	X		
N19	X		
N20	X		
N21			X
N22	X		
N23	X		
N24	X		
N25	X		

Հայտորոշիչ թեստը եղել է կազմված և բանավոր , և գրավոր հարցերի հիման վրա:

Հայտորոշումից պարզ դարձավ, որ աշակերտների հիմնական մասը հետաքրքրություն ունի կատարելու հետազոտական դաս: Իսկ 5 ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտներին կփորձեն մոտիվացնել ներառելով համագործակցային աշխատանքներում, որովհետև նրանք անհատապես կաշկանդվում են ներկայացնել իրենց կարծիքը , իսկ համագործակցային աշխատանքներում դրսևորում են ակտիվություն:

Ելնելով վերը նշված փաստերից կշարունակեմ իմ աշխատանքը և կփորձեմ նրանց ներգրավել, որ կատարեն տարբեր առաջադրանքներ:Իսկ իմ հարցերի պատասխանները ենթադրում եմ ստանալ հետազոտության վերջում

•Արդյոք հասա իմ նպատակին:

•Աշակերտները մոտիվացվեցին

•Յուրաքանչյուր դասի անդրադարձը տվեց իր արդյունքը, թե ոչ:

3. Հետազոտության ընթացք

Նախքան հետազոտական դասը անցկացրել էի դաս , որտեղ պետք է կատարելի բառապաշարի ամրապնդում և հարց+պատասխան տարբերակը, որը հաջորդ դասին օգտագործվելու էր հետազոտական դասի ժամանակ: Ես կատարեցի զույգերով աշխատանք , որպեսզի համոզվեմ որն է ավելի արդյունավետ: Կազմեցի զույգեր և հանձնարարեցի դասի վերաբերյալ կազմել հարց, իսկ մյուս աշակերտը պետք է պատասխաներ հարցին: Կային շատ ստացված պատասխաններ, բայց միևնույն ժամանակ կային թերի պատասխաններ: Ես ուղղեցի սխալ պատասխանները, բայց զգացի կաշկանդվածություն: Ինչքան էլ փորձում եմ առողջ մթնոլորտ ստեղծել, մեկ է, կա լարվածություն:

Զույգերով աշխատանքի ժամանակ, երբ թույլ սովորողին միացնում ես ուժեղ կամ միջին սովորողի հետ, նրանք հարց կազմելիս և պատասխանելիս հույսը դնում են լավ սովորողների վրա: Իսկ համագործակցային աշխատանքների ժամանակ կատարում են ճիշտ աշխատանքի բաժանում, որն էլ նպաստում է խմբի հատկապես ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտների պատշաճ ներկայանալուն: Եվ այս ամենից հետո ես եկա այն եզրակացությանը, որ համագործակցային մեթոդը ավելի արդյունավետ է: Չնայած նա էլ ունի իր ուժեղ և թույլ կողմերը:

Դաս 1

Դասի թեման էր «Նամակ», «Կոչական»: Դասի նպատակն այն էր, որ խմբերը իրենց ներսում կատարեն աշխատանքի բաժանում՝ ներգրավելով ցածր առաջադիմություն ունեցող իրենց ընկերներին : Դասը կառուցված էր տարբեր փուլերով: Մի խումբը ներկայացրեց նամակի կառուցվածքը, մյուս խումբը տեսակները: Միջառարկայական կապը պահպանելու համար խմբերից մեկը ներկայացրեց կոչականը և նրա կետադրությունը: Քարտային աշխատանք կատարվեց: Աշակերտները տեքստից գտան կոչականները և կետադրեցին: Որից հետո կազմեցին զույգեր և իրենց ներկայացրած նյութից կազմեցին հարցեր և պատասխանեցին հարցերին, որի նպատակը ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտների ներգրավումն էր սովորել սովորելու մեթոդով: Կային և ակտիվ, և պասիվ աշակերտներ, բայց բոլորը (ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտներ), արժանի էին խրախուսանքի, որպեսզի էլ ավելի մոտիվացվեն: Այս աշխատանքից հետո քննարկեցին դասը: Իմ կողմից առաջադրված հարցերին պատասխանում էին բոլորը, որոնց մեջ էին 5 ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտները, որը մեծ անակնկալ էր: Քննարկելուց հետո ևս մեկ անգամ կրկնեցի իմ բանավոր կատարած հայտորոշման հարցերը համոզվելու համար, ուզում են շարունակել հետազոտական աշխատանքը.

Արդյո՞ք հետաքրքրի՞ր է այս աշխատանք կատարելը:

Կցանկանա՞ք շարունակել :

Եվ ոգևորի՞չ պատասխան լսելը մեծ մոտիվացիա էր իմ՝ ուսուցչիս համար: Չնայած դեռ քիչ թե շատ կար պասիվություն նրանց մեջ (ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտներ): Այս ամենից հետո ,քանի որ ծանոթ էին նյութին,որոշեցի հաջորդ դասը կատարել Նշանավոր մարդկանց նամակները թեմայով: Բաժանեցի նրանց 2 խմբի, ընտրեցի ավագներին և որոշակի մտահաղացումներ, ուղղություններ տվեցի հաջորդ հետազոտական դասի վերաբերյալ և, ի զարմանս ինձ, նույն պահին սկսեցին աշխատել: Աշխատում էին նաև ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտները: Երբ բոլորը սկսեցին ոգևորված կատարել աշխատանքի բաժանում, նրանք էլ կարծես մոտիվացվեցին և միացան մյուսներին:

Այս դասի ընթացքում ես հասկացա , որ համագործակցային մեթոդով դասն անցկացնելը շատ մեծ ոգևորություն է առաջացնում աշակերտների մոտ, որը նպաստում է նրանց դասին ներգրավելուն և առաջադիմությանը:

Դաս 2

Այս դասը ևս անցկացվել է համագործակցային մեթոդով: Նախ մտազրոհի միջոցով վերհիշեցինք նամակ թեման, որից հետո հարցադրումների միջոցով քննարկեցինք: Բոլորը շատ ակտիվ մասնակցում էին դասին: Պատասխանում էին բոլոր հարցերին և լրացուցիչ նյութեր հայտնում: Քննարկելուց հետո, քանի որ նրանց նախապես բաժանել էի խմբերի , կատարեցին խմբային աշխատանք: Յուրաքանչյուր խմբի ավագ ներկայացրեց իր կատարած աշխատանքի բաժանումը, որտեղ հստակ երևում էր յուրաքանչյուր աշակերտի մասնաբաժիր:Մի խումբը ներկայացրեց Կոմիտասի նամակը Հովհաննես Թումանյանին, Ջեյ Լոնդոնի նամակը դստերը, դերասան Չարլզ Չապլինի նամակը դստերը, Ավետիք Իսահակյանի նամակը որդուն: Մյուս խումբը բեմական խաղ է կազմակերպում. Հնչում է երաժշտություն: Ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտներից մեկը իր առաջարկությամբ միացնում է Մարտիկի երգը:

Հանձնարարեցի կատարել խմբային մեկ այլ աշխատանք բառերի հավաքագրում և ձևավորում: Նրանց բաժանեցի պաստառներ, ինքնակաշուն թերթիկները և մարկերներ: Շատ գեղեցիկ պատկերել էին պաստառները և նրանց վրա հավաքագրել բառեր:Այդ պաստառը իր ուրույն տեղն ունի մեր դասարանում և ամեն հարմար առիթի դեպքում աշակերտները առաջինը գովում ու հպարտանում են ցածր առաջադիմություն ունեցող իրենց ընկերների մասնակցությամբ ու աշխատանքով: Ներկայացնելուց հետո

հանձնարարեցի տնային աշխատանք գրել «Բաց նամակ ամենքին...». Որից հետո կատարեցի ձևավորող գնահատում և խմբային, և անհատական: Այս ամենը ամփոփելով աշակերտներին բաժանեցի հարցաթերթիկներ, որտեղ գրված հարցերը ես էի կազմել և ակնկալում էի անկեղծ պատասխաններ:

Այս դասից հետո հասկացա, որ համագործակցային մեթոդով դաս անելիս աշակերտները չեն ձանձրանում: Իսկ ինչ վերաբերվում է փորձագետների և դիտարկողի արձանագրած տվյալներին, նրանք նույնպես արձանագրեցին դրական տեղաշարժ այսինքն ենթադրում ենք, որ մոտիվացվեցին և այսպես էլ կշարունակեն:

4. Տվյալների մշակում և վերլուծություն

Նախքան հետազոտական դասը անցկացրեցի բանավոր հայտորոշիչ թեստ, որտեղ աշակերտները դրական արձագանք տվեցին: Ելնելով այդ արձագանքից կազմեցի այդ թեստի աղյուսակային տարբերակը: Դրանից պարզ դարձավ, որ նրանք ունեն հետաքրքրվածություն կատարելու հետազոտական դաս:

Փորձնական դասին կատարվեց զույգերով աշխատանք, որտեղ քիչ ակտիվություն ցուցաբերեց մեկը: Իսկ մյուս երկուսը ակտիվ չէին:

Հաջորդ աշխատանքը հետազոտական առաջին դասն էր, որտեղ ներկա էին ուսուցիչ-փորձագետը և աշակերտ-փորձագետը: Նրանց համար կազմել էի անկետաներ, որտեղ պետք է արձանագրեին փաստեր, որոնք կտեսնեին դասերի ժամանակ: Առաջին դասին արձանագրվեց որոշակի փոփոխություն որոշ աշակերտների մոտ: Իհարկե, երբ գովեստի խոսքեր ես ասում, նրանք կարծես սթափվում են, և ցանկություն է առաջանում կատարել որևէ աշխատանք: Երկրորդ դասին կրկին ներկա էին փորձագետները, և նրանց կազմած անկետաների վերաբերյալ ես կազմեցի աղյուսակ և կներկայացնեմ ստորև.

Աշակերտ- փորձագետի և ուսուցիչ- փորձագետի դիտարկումների համադրություն

Աշակերտի -փորձագետի		Ուսուցիչ- փորձագետի	
Կատարել եմ գրառումներ	19	Կատարել եմ	18
Հետևել եմ նյութին	24	Հետևել եմ նյութին	23
Պատասխանել եմ հարցերին	17	Պատասխանել եմ հարցերին	15

Այս անկետայից պարզ դարձավ, որ աշակերտ և ուսուցիչ փորձագետները գրեթե նույն սովյալներն են ստացել, որը իրական է:

10. Ամփոփում

Ուսումնասիրելով վեր նշված բոլոր կետերը և գրականությունը կարելի է եզրակացնել, որ

1. համագործակցային մեթոդով աշխատանքների ճիշտ կազմակերպումը պահանջում է ուշադրություն, որտեղ պետք է
 - հաշվի առնել նրանց ցանկությունները
 - հաշվի առնել սովորողի տարիքային և անհատական առանձնահատկությունները
 - բացահայտել սովորողի ընդունակությունները և ապահովել նրա հետագա զարգացումը
 - կարևորել սովորողների ներգրավումը դասերի տարբեր փուլերում: Աշակերտների հետ տարվող աշխատանքը հասցնել ուսումնահետազոտական մակարդակի՝ համալրելով գիտությամբ զբաղվել ցանկացողների քանակը՝ նկատի ունենալով, որ ուսումնահետազոտական աշխատանքը սովորողների մտածողության զարգացման, իմացական և կարողությունների , ինքնուրույնության, գիտական աշխարհայացքի, մտածողության և հետազոտական մշակույթի ձևավորման կարևոր միջոցներից է.
 - ակտիվացնել սովորողների ուսումնական գործունեությունը՝ կիրառելով ուսուցման գործընթացը և սովորողների իմացական գործունեությունը, որոնք կնպաստեն սովորողների մտածողության զարգացմանը:
 - խմբային աշխատանքների ժամանակ սովորողը ավելի պատասխանատու է դառնում

իր գործը կատարելիս

- խմբային աշխատանքների ժամանակ ձևավորվում է սովորողի ինքնավստահությունը սեփական անձի նկատմամբ, վերլուծական մտածողություն է ձեռք բերում ,որն էլ հանգում է նրանց ունակությունների բարձրացմանը

Իմ կատարած հետազոտական 2 դասերից եկա այն եզրակացությանը, որ համագործակցային մեթոդով դաս վարելը մոտիվացնում է աշակերտներին: Դա է փաստում իմ փորձագետների արձանագրած տվյալները: Այս պարագայում ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտները ցուցաբերեցին դրական տեղաշարժ իրենց ակտիվությամբ և մասնակցությամբ, չնայած եղան դեպքեր ,երբ նկատվեցին որոշակի անկումներ: Բայց այն ոգևորվածությունը , որ ունեին աշակերտները ընթացքում շատ կարևոր էր: Եվ դրական մի փաստ ևս արձանագրեցի, քանի որ աշակերտները աշխատել էին միասին և չեմ առանձնացրել ոչ ոքի, այդ աշխատանքից չթուլացան և չընկճվեցին լավ սովորողները: Հակառակը նրանց գիտելիքները ավելացան, իսկ ակտիվությունը կրկնապատկվեց: Հուսով եմ այս ակտիվությունը կշարունակվի և կունենա իր տրամաբանական շարունակությունը:

Գրականության ցանկ

1. Գ. Ե. Ղույումչյան Մանկավարժություն
2. Ա. Գենցերովա Методические материалы
3. Սերոբ Խաչատրյան «Ուսուցչի դերը ժամանակակից դպրոցում»
4. Статья: «Технология обучения в сотрудничестве»
5. Ադոլֆ Դիստերբերգ «Ակտիվ ուսուցում»

Դասապլան N 1

Ուսուցիչ՝ Համասփյուր Դուկասյան
Առարկա՝ մայրենի Դասարան 5-րդ

Աշակերտներ	<i>Աղջիկ 14, Տղա 11</i>
Թեմա	«Նամակ», «Կոչական»
Օգտագործվող նյութեր	<i>Գրենական պիտույքներ, հարցաթերթիկներ, դասագիրք և այլ օժանդակ նյութեր</i>
Ամբողջական պատկեր	<p><i>Աշակերտները պետք է</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • սովորեն նոր բառերը • կարդան, հասկանան Նամակ թեման • իմանան հիմնական տեղեկությունները • նախապատրաստեն նյութեր պաստառների համար • ստուգել իրենց կազմած աշխատանքների նմուշները և որոշակի ուղղություն ցույց տալ
Դասի նպատակը	<p><i>Աշակերտը</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Իմանա բառապաշարը • Ծանոթ լինի նյութին • Իմանա ինչպես կազմել հարցեր • Իմանա դրանց պատասխանները • Խմբի անդամները օգնեն իրար (ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտներին կատարելու այդ աշխատանքը • Ինքնուրույն գտնեն որոշակի նյութեր • Կարողանա ինչ-որ չափով ինքնուրույն վերլուծել թեման
Տնային աշխատանք	<i>Գրել „Բաց նամակ ամենքին արծարծելովրնապահպանական խնդիրներ</i>
Գնահատում	<i>Ձևավորող</i>
	Ուսուցանման արդյունքներ, որոնք կփաստեն, որ ուսուցումը տեղի ունեցավ
Վերջնարդյունքները	<p><i>Աշակերտները կկարողանան (ցածր առաջադիմություն ունեցող)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ինքնուրույն կկատարեն որևէ առաջադրանք • կառաջարկեն իրենց տեսակետը • կօգնեն ընկերներին • կսովորեն բառապաշարը • կսովորեն նյութը • կձանդթանան նամակ գրելու կանոններին • դրական տեղաշարժ կունենան (ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտներ) <p><i>այսինքն այս Փորձարարական դասից հետո կմոտիվացվեն և դասերին կներկայանան ավելի ակտիվ և պատրաստ:</i></p>

Համագործ
ակ ցային
մեթոդի
կիրառումը
խմբային
աշխատան
քի միջոցով,
սովորել
սովորելու
մեթոդով;

*Ի նչ էք անելու որ օժանդակեք
աշակերտներին*

I Փուլ. - 5ր

- Հարցերի պատասխաններին մասնակից դարձնել բոլոր աշակերտներին

I Փուլ ■

Նախ մտազրոհի միջոցով ստուգել բառապաշարը, կազմել բանավոր նախադասություններ:

**II Փուլ.
15ր**

- Հնարավորություն տալ աշակերտներին միմյանց հետ շփվելու
- Հնարավորություն տալ ցածր կարողության աշակերտներին
 - ինքնադրսևորում ցուցաբերելու
 - խոսքային և պատկերավոր մտածելակերպ զարգացնել

II Փուլ.

Բանավոր ներկայացնել իրենց գտած տեղեկությունները, պատասխանել իմ հարցերին: Հետո բաժանել զույգերի մեկ լավ, կամ միջին սովորող, մեկ թույլ: Հանձնարարել կազմեն հարց+պատասխան տվյալ թեմայի վերաբերյալ և զույգերով ներկայացնեն:

**III Փուլ
.5ր**

- շահագրգռություն առաջացնել ներշնչել վստահ ություն սեփական անձի նկատմամբ
- ինքնուրույն գործելու կարողություն ձևավորել
- Գրառել նրանց հետ կատարած հարցազրույցը:

III Փուլ

Առաջարկել կատարել համագործակցային դաս: Նախ կատարել հայտորոշում բանավոր տարբերակով:

**IV Փուլ
5ր**

- Հարցերը և առաջադրանքները խմբերին կբաշխվի տարբերակված ձևով , որպեսզի հնարավորություն տրվի բոլոր աշակերտներին աշխատել :
- Ինձ կաջակցեն խմբի ավագները

IV Փուլ

Աշակերտներն բաժանել 2 խմբի և տալ ցուցումներ հաջորդ հետազոտական դասի վերաբերյալ:

<p>V փուլ 5ր</p> <p>VI փուլ 5ր</p>	<p>Ժամանակը տնտեսելու համար:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Բնականաբար կհետևեն խմբերի աշխատանքներին • կկատարեն ուղղորդում չխանգարելով նրանց ինքնուրույն ախատանքին: 	<p>Տալ յուրաքանչյուր խմբին հանձնարարություններ.</p> <p>V փուլ Տնային աշխատանքի հանձնարարում և գնահատում</p> <p>VI փուլ Աշակերտները լրացնեն հարցաթերթիկներ</p>
<p>Գնահատում</p>	<p><i>Ի նչպիսի գնահատում էք անելու</i></p> <p><i>Ինչպե՞ս էք գնահատելու աշակերտներին</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Այս դասը բավականին նպաստավոր կլինի գնահատել շատերին, քանի որ աշակերտները մոտիվացվել են 	
<p>Տնային հանձնարարություն</p>	<p>Տնային հանձնարարությունն իր մեջ ընդգրկվում է հիմնականում</p> <ul style="list-style-type: none"> • Թեմային վերաբերվող հարցեր և առաջադրանքներ 	

Դասապլան N 2

Աղջիկներ	<i>Աղջիկ 14, տղա 11</i>
Թեմա	«Նշանավոր մարդկանց նամակները»
Օգտագործվող նյութեր	<i>Գրենական պիտույքներ, հարցաթերթիկներ, պաստառներ, որտեղ կլինեն իրենց համագործակցային աշխատանքի արդյունքը, և այլ օժանդակ նյութեր (պարագաներ):</i>
Ամբողջական պատկեր	<p><i>Արդեն սովորել են</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>գիտեն նոր բառերը</i> • <i>ծանոթ են թեմային</i> • <i>գիտեն հիմնական տեղեկությունները նամակի վերաբերյալ</i> • <i>պատրաստել են պաստառներ</i> • <i>համագործակցային մեթոդով էլ ավելի կամրապնդեն իրենց գիտելիքները և ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտները կմոտիվացվեն:</i>
Դասի նպատակը	<p><i>Աշակերտը</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Իմանա նամակ գրելու կարգը</i> • <i>Ծանոթանա հայտնի մարդկանց գրած նամակներին</i> • <i>Ինքնուրույն նամակ գրի</i> • <i>Նամակով վերհանի համամարդկային նշանկություն ունեցող հարցեր</i> • <i>Կարողանա հարցեր առաջադրի և պատասխանի որոշակի հարցերի</i> • <i>Կարողանա ինչ-որ չավով ինքնուրույն վերլուծել թեման</i> • <i>Ունենա ինքնուրույն, ստեղծագործական, խոսք:</i> • <i>Աշակերտի մոտ հետաքրքրություն և սեր առաջացնել հայրենիքի ր մարդկության նկատմամբ:</i>
Տնային	<i>«Նամակով դիմել հակառակորդ թիմին»</i>
Գնահատում	<i>Ձևավորող</i>
	Ուսուցանման արդյունքներ, որոնք կփաստեն, որ ուսուցումը տեղի ունեցավ

<p>Վերջնարդյունքները</p>	<p><i>Աշակերտները կկարողանան (ցածր առաջադիմություն ունեցող)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>գրել նամակ ըստ կարգի</i> • <i>ծանոթ կլինեն հայտնի մարդկանց գրած նամակների բովանդակությանը</i> • <i>պատասխանել հարցերին</i> • <i>նկարագրել</i> • <i>Վերլուծել տվյալները կատարել եզրահանգումներ:</i> • <i>Իր իմացածը ինքնուրույն կկիրառի հաջորդ դասերի ժամանակ:</i> • <i>ձեռք կրերի հետաքրքրություններ, կգարգացնի ստեղծագործականություն և յուրօրինականություն:</i> • <i>ձեռք կրերի ինքնուրույն որոշակի գաղափարներ:</i> • <i>կկիրառել իր գիտելիքները հետագայում որևէ ոլորտում</i>
---------------------------------	---

Փորձագետի անկետավորման թերթիկ

Ուսուցիչ փորձագետ Էլյանորա Հովհաննիսյան

Աշակերտի ներգրավվածությունը բնութագրող անկետավորման թերթիկ

Դաս	Որքան աշակերտ ցուցաբերեց հետաքրքրություն	Որքանը ներգրավվեցին դասին	Որքան կատարեց գրառում	Որքանը հետևեցին նյութին	Որքան աշակերտ էր անտարբեր
I	19	14	22	23	4
II	21	22	21	20	1

Հավելված 4

Փորձագետի անկետավորման թերթիկ

Աշակերտ փորձագետ

Աշակերտի ներգրավվածությունը բնութագրող անկետավորման թերթիկ

Դաս	Որքան աշակերտ ցուցաբերեց հետաքրքրություն	Որքանը ներգրավվեցին դասին	Որքան աշակերտ կատարեց գրառում	Որքանը հետևեցին նյութին	Որքան աշակերտ էր անտարբեր
I	19	15	21	24	2
II	20	23	22	21	1